

وفی ۱۰ ایلول ۱۳۲۸ سنه

پازار ایرتسی فی ۱۱ شوال ۱۳۳۰

|| جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر ||

مدیر مسئول	سر محرر :	صاحب امتیاز :
مکتب قضاء معلمارندن	فاتح مجیز درسعاملرندن	فاتح مجیز درسعاملرندن
کلپسلی	توقادلی	نصوح افندی زاده
منیر	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

خالد یکتا	حکمت حکومت وراسم افندی	محمد توفیق	ترتیب
م شکری	ماضی به نظر	» »	سورہ جلیله یوسف
عمر نصوحی	اینه کولدن مکتوب	م عاطف	مدنیت شرعیه
حیروویج اسماعیل	شیخ محسن فانی به جواب	ابن الرحی	مشاطة اعتلا

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (بوسته اجرتیه برآردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

۱۳,۰۰ فرانک

» ۶,۵۰ »

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۵۰ غروش

آلتی ایلی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلر

قارنلر مرزه

کثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندینی نظر اعتباره آله رق رعایتسز لکده بولنلمامسی رجا اولنور .

مطبعة [توسیع طباعت] باب عالی قارشو سنده عدلیه خانی نومرو ۱۹

مسلك علميہ متاثر در۔ عجا شواستنايتہ وارد خاطر اولان
كسه سزلكيميدر؟ ويا حال حاضر قابينه سي اركانندن راسم
افندي به قارشى ايلرودنيري ضميرنده مركزوز اناز كيندن
متولد نتيجه اخذنارميدر؟

بز بوكا قطعياً احبال و برميز، چونكه توجه عاميه
مظهر، اوصاف بر كزیده سيله مشهر قابينه من اركاننى
انتقام بولتيقه سي تعقيبندن هر صورته عارى بيلبورز.

خلاصه كلام وكلاي فخام حضر اتندن اول و آخر راجامن
بودر كه بو وامتالى بي كناه اتحاد و ترقى مظلوم و معدورينى
برآن اول شركت انحصاريه جهنمندن تخلص كريبان ايله
تايدعدا لتي بيوردرسه افكار عموميه ملته ده با لاتر موقع
احراز بيوردر جقلى عرض ايله شمدليك بوقدرله اكتفا
ايلورم والسلام.

بازيد در سعا ملرندن

دارنده لى خالد يكتا

ماضى به بر نظر

له الحمد بر جوق و طنپور، خلاصكار اللرك معاونت
و همى وعون بارينك انضماميله ملكتمز، درت سنده درى
كندينه خاص اوله رق احداث ايديلن بر مشروطيت عجيبه دن
قورتيه رق زمام اداره، داريت و حيتلرندن امين اولديغمز
اعظم رجالزك الارينه كجدي. نفعه حريتك افراد ملتسه
يكيدن بخش ايلديكى سر سبتي كلام و تحريك قلبلرده
اوياندرديني نشئه لك سويله بر جوق كيمسهر زمان سابقده
باييلان خطالردن، سيئات اداريه دن بحث ايدهر لك اوزون
اوزادى به يازيلر، مقاله لر يازدقلى، شكايه لرى بيكي
حكومتك نظر كاهاطلاعه وضع ايتدكارى كجى بوكون بنده
ماضى به شوبه بر نظر ايدهر لك دور سابقده جريان ايدن
بعض مناسب سزلك كردن بحث اتمك ايسترم.

معلومدر كه ۱۰ تموز انقلابيله عبدالحميد حكومتندن

استرداد ايديلن حرتى، اووقت هر كس ايسديكى كجى
تفسير ايدهر لك منفعتيه، مسلكيله توفيق ايتمكه چالشيوردي.
چنججبلر، امن و آسايش اعاده ايديله چكندن راحت راحت
زراعت ايدهر سيله چكلىرى، صنعتكارلر، اوتهدنيري كند.
يلرينه نفس الديرميان مزاحم عسكريه دن قورتيه رق
صنعتلرينك ترقيسى تايمين ايدهر سيله چكلىرى، اسلاملر،
متابع علم و هر فاني، مدرسه لرى، مكتبلى قوروتغه
چالیشان عبدالحميد دن قورتيه رقلى دوشونه لك سويندكارى
كجى مقدارلى بك قليل اولان پرستشكاران غربده، ارتقى
ملكتمده تام و حقيقى بردينسزك، اخلاقلى قورلشدرمك
زمانى حلول ايتديكى تخیل ايدهر لك چيرينوردي.

ايلك زمانلر كيزلى كيزلى حركت ايدهر لك، مقاصدى
تماميله اظهار ايدهمين و باظهار ايتمه مبهى انتريقه لرى ايجاب
نددن بولان بو وطنپورلر! حكومتك باييلان فساد و فساد
كوز بوماجق، لاقيده قاله جق بر وضعت اكتساب ايتديكى
دقيقه دن اعتباراً تماميله ميدانه چيقار ايتدكارى
دينسزك غايه سنه طوغرى علناً يورومكه و وطنداشلىرىكده
كنديلرينه يور و اولماسنه دارقوتلرله چاليشمه باشلاديلر.

روح اسلاميتى كيمر كه عهد ايدن بو خانلر، مطلوبلرى
اولان غايه لك استحصالى ايجون بر طرفدن قواعد اسلاميه لك
منافى ترقى اولديغنى، اسلاميتك قرون وسطاده كه اهلينك
سويه سنه كوره تأسيس ايدلش بزدن اولديغندن زمانلرله
قابل توفيق اولمايدغنى، كتب دينيه و اخلاقيه عتيقه لك
اساطيردن باشقه برشنى اوله ميه جنى اكلا ترقى استقبالى
تشكيل ايدهر لك كنجلى بوسورته زهرلكه چاليشير،
ديكر طرفندن ده افراد ملكت جاستندن زياده سوديكى علمائى دينه
قارشى درلو درلو شتم و تحقيرانده بولنه رق، هشت جليله
علميه ايله اهالى مؤمنه اره سنده دهشتلى براوچورو. آچمه
چابلا يورلردى، علمائى اسلاميه ايله علناً مخاصمه ايدن بو
زمره منوره دن! ماعدا عيى غايه ي اسلاميت پرده سي
التمده حركت ايدهر لك تعقيب ايدن بر قسم واردى كه بونلر

برخی کردن دهها زیاده دینه و وطنه خیانت ایتدیلر ظنندیم. ایشته کرک آشکار بر صورتده حرکت ایدن کرک دین پرده سی آلتند وروین بوغافلر هر وسیله دن استفاده ایدرک خواجهرلی ملت نظرند صوغوغنه وار قونلرله چالشدیلر. ۳۱ مارت حادثه ائیمسند میدان وقوعاده کورون برایی صاریقینی دهها طوغری صاریقل قیافته کیرمش بر قاج مفسدی وسیله اتخاذ ایدرک علمایه قارشی ایتدیک اسنادات بر اقدیلر. مجرملرک یوزده طقسائی صارقسزلر تشکیل ایتدیک حالدده اوافجق قرائت کتابلرینه وارنجه یقده ۳۱ مارت سوخته لر یادی « دیه یازدیلر. کوزلرینی غفلت بورومش اولان بو اسلامیت دشمنلری، حادثه مذکورده جمعیت علمیه اسلامیه نك عصیان نسیکن خصوصند ایتدیک فداکارلرلی عاصیلری انصاف واعتداله دعوتی مین نشر ایتدیک بر جوق بیاننامه لری کوردکاری، بیلدکاری حالدده صرف بر اثر خیانت اولسون دیه حالده هزبان ایتدیک دوام ایدیورلر. ایشته مملکتک بریسنده انتشار ایدوبده حدود عثمانی دن ایجریه طوغری زهر صاحبده فساد فیرلاتمه مأمور اولان بر غزته کچنرده برنسخه سده خواجهرله خصوصیه محترم «بیان الحق» ک ناشر همکاری بولندینی جمعیت علمیه اسلامیه اعضای محترمه سده قارشی (۳۱ مارتده انتقام سونکولرلنن یاقه بی قورنارمش جنوار سوریلری) دیه خطاب ایدیوردی که بویازیلرک. دنی بر قفانک. بیس بر قلمک محصول هزبانی اولان بوجهرلرک ناصل بر مقصد خائنه ایله یازدینی مستغنی بیاندر.

حکومت سابقه، بوغزته نك افراد ملت ادره سده صوقدینی تفاکلری دوشونمیه رک حدود ایجریسه ادخال ایدلسته نامنت خصوصند هیهج بر حرکت کوستردی.

بنه عین غزته نك هیئت تحریریه سندن مجهول الهویه برکیمسه؛ قولر اعلت مدده شه ستنک آفاق وطنی صاردینی صیره ده مناسبترده حصوله کلن بر رساله

نشر ایتدیدی که صرف مأمورین محلیه نك عدم دقتلرندن طولانی باطلابان او حادثه ده بر قاج خواجه افندی نك مدخلدار اولدینی وسیله سیله رساله مذکورده علی الاطلاق خواجهرلر علیه ند ایتدیک شوم و تحقیرات بر اقامشده. علمای دین ایچون (قرون وسطایطاش چیقاران جاهلر) دیه بر جوق فقره لری احتوا ایدن اوفساد آمیز رساله علناً چارشولرده، بازارلرده صانتدینی حالدده حکومت سابقه بوکا قارشی سکوت ایتدی.

پروفور دوزی، طرفندن تألیف ایدیلوب بوندن اوج کور سنه اول دوقور عباد جودت بکک همتیه؛ ترجمه بر ترجمه ایدیلن بر تاریخ اسلام دهها طوغریسی؛ بر مجموعه اعتراضه ایدی ناسده طولاشغه باشلادینی و بو کتابک مقدمه سنده (دین بر معامله دن عبارتدر، زمسلمانلری دین، نماز و اوروجه مسلمانلق اولماز) کبی بر جوق مطالعات سرد ایدلدیکی، ارکان خسه اسلام بدن بعضیلری علناً تزینه اجتسار ایدیلدیکی حالدده حکومت سابقه سکوت ایدرک بو اثر جاهلاننک نشرینه نامنت ایتدی.

کنجلی عثمانلیک استقبالی تأمین ایدن شبان وطنی ماصونلق، دینسرنک جغیرلینه سوروکک، مملکتده اخلاقیات نامنه بر شی، راقامق مقصدیه اوتدینری انتشار ایدوبده سالنیک محیط صافی لکهن و صوکره لری تعطیل نشریات ایدن «یکی فاسفه» نامنده بر مجموعه واردی، نورساله غعنات و مقدسات دینیه او قدر صالدریوردی که مبلغ دین اولان پیغمبران عظام حضراتنه «مؤسس» صنعتی ویریسور. و مملکتده بر «قلهریقال Clérical» صنفنک موجودیتی فرض ایدرک علمایه قارشی (ترقیاته حائل قره قوت) تعمیریه خطاب ایتدنن چکنه وردی.

یکرمنجی عصرده کی ترکیانک کنج فیلسوفرلی طرفندن نشر ایدیلن رساله مذکورده اگر صوک زماندرده اهالی مسلمه نك عصیته فوق العاده بر صورتده دوقونه جق شیلر

۳۲۴ انقلابند براز صکره دن اعتباراً بر ایک آی اولنه کلنجه قدر مقام مشیخی احراز ایدن ذوات ؛ دهمین اکلا تدیف بیاننامه لک متنی حاضر لامقدن ، وطنک بعض کوشه لرنده ییقلان مدرسه لر ، جامعه لر قارشی کوز بوماقدن انتخابات زماننده منسوب اولدینی پارتی قازاندرمق ایچون نأبلری تبدیل ایتکدن باشقه برشی یامدی .

ایشته اهلینک عقیده دینه سنه مخائف دوشن بوکی احوالک تکرری ایدی که ؛ افراد ملت ایله حکومت سابقه ارسنده درین بر اجوروم آچدی .

ایشته حکومتک ، قانون اساسی موجبیجه (دین اسلام اساسی وقایه) مأمور اولدینی ، اسلامیت منافی وقوعبولان حرکاتی منع ایتکله موطف بولندینی اونوماسی ایدی که ؛ سعادت دارینی کافل اولان دینلرینه درت الله صارلمش اولان اهالی سلمه بی هیئت حکومتدن سوغوتدی .

ایشته حیثیت ملیه واحکام دینه ایله قطعاً تألیف ایدیله مین بعض حرکاتک قلب ملته حاصل ایلدیکی تأراتک او یاندر دینی بر مرض عصی بی حکومت سابقه نک تدای ایدمه مسمی ایدی که ؛ اهالینک یوزلری هیئت حکومتدن واونک استناد ایتدیکی قوتدن چو برتدی .

ماضی ایله برابر مدفون اولمائی ارزو ایتدی کمز بو احوال بزم ایچون بر درس عبرتدر . یاشماق ایستیمین ر حکومتک افراد ملت ایله او بوشماسی ، اهالینک درد لر یی تشریح ایدره ک اوکا کوره ر خط حرکت تعقیب ایلمی لازمدر . یکی حکومت مزک بالخاصه شیخ الاسلام افندمزک وقوعات ماضیه نک پیش استفاده مزه وضع ایتدیکی بو درس لری نظر تأملدن دور طوبیه رق ، مقاله نک بدایتدن بری عرض ایتدی کمز بعض مناسب سبز احوالک جریانی حسیه تهیج ایدوبده شمیدلک احوالک تبدلندن طولانی سکونت بولان عصیبت ملیه ودینه بی بر دها نکس ایتمه مک شرطیه تسکین ایتلری یعنی اورمرض عصی بی او یاندران

یازمامش و سلا نیکدن آوازه شکایت یوکسلمش اولهیدی ینه نشر یاننده دوام ایدمه ک حکومت سابقه اولجه اولدینی کبی شبهه سز بونده ده التزام سکوت ایدمه کدی ،

ینه زمان سابقه ؛ آداب و قواعد اسلامیه نک اک مهم لرندن معدود اولان تسترسون مسئله سی برچوق کیمه لر طرفدن ایاقلر آلتنده چیکنتمک ایسته نیلدیکی ، قادیلرک آجیق کزملری شوبله طوزرسون ، پیراخانه لر قدر دوام ایتلری کی حالات کریمه یاواش . یاواش بر اعتیاد حکمه کبردیکی حالد حکومت سابقه بر قاج قورو بیاننامه نشر ایتکدن باشقه برشی یامدی .

بیاننامه لر محتویاتک مرعی الاجرا اولدیفنه دهاد و غریبی بیاننامه لرک تطبیق ایدلک مقصدیه یابیشدیر لمیوب کوز بویامق ایچون نشر ایدیلدیکنه امین اولان مفسد لر ، حکومتک بو تشبی دخی علناً تنقید و مؤاخذه و اسلامیه منافی اولان حال لر یی بر قات دها تشدید ایتدیلر . حکومت ده نشر ایتدیکی بیاننامه لر قارشیسینده حیل و ذلیل اورله ق سکوتی اختیار ایدوب او حکم سز بیاننامه لر قیلندن مسئله مذکور نه ک له وعلینده سوز سولیمه سی حقه ده غزنه لر بر تعمیم کوندردی .

ایشته صامقوله توکنمک بیلیم بر چوق چیلغیناقلره قارشی حکومت سابقه نک آلدینی وضعیتی تحلیل ایدرسه ک سکوتدن باشقه بر شی کورمه زکه . او وقتلر برچوق کیمه لرک بوسکوتدن بر معنای اشتراک چیقاردقلری خاطر نه لرده اولسه کرکدر .

اگر اسکی او بوشوقلق دوام ایتش ، زمین وزمان آلآن مساعد قالمش اولهیدی معاذاه اوقت اتیلان نفاق تخم لرینک ایلریده ، بر آن غیرمینده وطن و ملت ایچون مه لک یاره لر آچه جنی طبیعیدی .

بنیان اسلامی صارصان بو کی حالر طولانیسمیه حکومت سابقه تر تب ایدن مادی ومعنوی مسئولیتلرک بیوک برقمی ده شیخ الاسلام لره عأدد . اعتراف ایتلدرکه

پولسز قلعه میدان و برمه ملری نمی ایده رز .

سلاطین

م . شکری

محترم بیان الحق اداره علیه سته (۱)

اینه کول

رمضان شریفدن بر قاج کون مقدم داخل اولدیم
واشبو مقاله به عنوان اتخاذ ایلدیم اینه کول قصبه سیله اها.
لیسنگ قسماً و موقوفاً مسموع قسم کلیسی ایسه مشهور چشم
افتخارم اولوب امثالنه نمونه امتثال اولغه شایان اولان
بعض احوال غبطه رسانی بیان الحق مزله محترم قارئین کرا.
مک انتظار تقدیر کارانه لرینه عرض ایتمک ایستورم شویله که
اینه کول قضایی ارفغرل سنجاغنگ جنوب غربی سنده
کائن و شمالاً یکیشهر شرقاً بیله جک جنوباً کوتاهییه غرباً
بروسه سنجائی ایله محاط و محدود اولوب مساحت سطحیه یی
« ۲۰۰۰ » کیلو مترو مربعدن عبارت و یکیکجه ایله دوما.
نیسج ناحیه لر ایله ایکسی ارمنی و متباقیسی اقوام مختلفه دن
فقط کافه سی مسلمان اولمق اوزره جمعا « ۱۳۴ » قریبی
و « ۵۳۱۵۲ » سی مسلم و متباقیسی غیر مسلم اوله رق
« ۶۰۳۸۳ » نفوسی محتویدر .

داخل قصاده جابجا نیکین معدن طمار لرینه تصادف
ایلدیکی کی میاه معدنیه دخی چوقدر الک مشهوری جتلی
قریه سنک قریبده چیقان معدن صویدر بورانک قاشمی
اولان مؤسسی بنیان دولت و واضع بنیاد سلطنت سلطان
عنان غازی حضر تلیرنک رفقای مشهور سندن بعضی لرنک
نامنه منسوب کویلر حتی احفاندن بعض کمسله لر الان
موجوددر . اینه کول قصبه سنک همان وسطنده بولندی
صحرای دلکشانک جهت شرقیه سنده جبل آهو جنوبده
دومانغ و غرب جنوبیه سنده کنیش طاغلری و غرب شمالیه سنده
(۱) اداره خانه مزه اولجه کش سده درجی تأخر ایتمشدر .

قره لر بایری واردر قصبه نک دخی آب وهواسی لطیف
و موقی ایله منظره سی دلفریدر آلف الذکر طاغلریه صحرا
و قصبه دن عبارت هیئت مجموعه سنی تماشا ایله ذوقیاب اولان
بر ترک شاعرینه و قتیله شو :

« نه زیبا قلعه قدرت صار و بدر اینه کول شهرین »

مصراع ی سولنمشدر . وشو :

« کوه و صحرا لر یشیل دونش ریاض جنته »

مصراع ی ایسه انجیق اینه کولک موقع دلار سنه صادق
اوله بیلور .

شمدی کی حالد قصبه مذکورده ۱ حکومت قونائی
۱ املاک مروریه دائره سی یالکزیری روم اولمق دیکر لری
هب مسلمانلرک بولمق اوزره (۲۸۰۰) خانه و (۱۲۰۰۰)
نفوس مسلمله ۵۰۰ دکان ۱۴ جامع شریف ۱ مسجد
۱ کتبخانه ۳ تربه ۲ مدرسه ذکور و اناثه مخصوص برر
مکتب رشدی ۴ مکتب ابتدائی ۸ صییان مکتبی ۱ دائرة
بلدییه ۱ غازخانه ۱ سلخانه ۳ حمام ۲۰ فرون ۱۰ باب خان
۹۰ قهوه خانه ۴ باغ خانه ۱۰ دبانه خانه موجود اولدی کی
۱ حریر فابریقه سی ۱ باغ فابریقه سی وار ایسه ده بوسنه
هر ایکسی ایشلته ریلدی کی و بوندن بش التی سنه مقدم
تأسیس و بر طرز دلنشین ده انشا اولنوب بر مقدار
مالزیمی دخی تدارک اولنان مکمل خسته خانه موجود ایسه ده
مصارف دائه سی قارشولنی بولندی فندن شمدی لک مسدود
قالدینی مشهود دیده تأسف اولمقده در .

برده برعد مجد تکیه وارا دیسه ده رمضان شریفدن
بر قاج کون مقدم وقوعوبلان زلزله دن جوارنده بولنان
عرب جامه شریفی مناره سنک اوزرینه دوشمکه تکیه نک
نصی خرده خاش اولمشدر . ایشته بومعروضات اینه کول
قضاسیله قصبه نک موقع واصل جغرافیسنک رنیزه سیدر .
شمیدیه اهالی محترمه سنک احوالندن بر بارچه بحث ایده جکم
که : قصبه نک سکائی برای تجارت موقت صورتله بولنان بر
قاج ارمنی و یهودی ایله آمکجیلک ایدن بر قاج روم استنا